

Rapport från expert- och kommittémöte för spannmål, oljeväxter, proteingrödor, ris, socker, olivolja inom den gemensamma marknadsordningen den 27 mars

Sammanfattning

På expertgruppsmötet diskuterades sedvanliga dagordningspunkter angående väderleksutvecklingen den senaste månaden i EU samt marknadssituationen för socker, spannmål, oljeväxter, proteingrödor, ris och olivolja. På kommittémötet diskuterades återigen ändringarna avseende handelsnormen för olivolja som är Livsmedelsverkets ansvarsområde. Inga omröstningar genomfördes på mötet.

Expertgrupp

1.1 Väderlekssituationen 1 feb – 16 mars i EU

Under perioden hade det varit varmare än normalt i nästan hela EU, särskilt varmt hade det varit i centrala och östra delarna av EU. Det varma värden har gynnat tillväxten för vall och bete. Den rikliga nederbörden i nordvästra EU (inkl. Sverige) hade dock skapat problem med fältarbetet i början på säsongen. När det gällde väderleksmässig påverkan på höstsådden sedan starten på odlings säsongen så har denna varit negativ i nordvästra Frankrike, Nederländerna, Belgien, norra Tyskland, Danmark och södra delarna t.o.m. Väster- och Östergötland i Sverige samt i östra Rumänien. Ny prognos från JRC visade dock på att hektaravkastningen totalt för spannmål 2024 beräknas öka med ca 2 % jämfört med det senaste femårssnittet, prognosen är mycket osäker och kan ändras längre fram.

1.2 Marknadssituationen för socker

Under den senaste tiden har rapporter om risk för torrt väder i Brasilien kommit som skulle kunna få en negativ påverkan på produktionen i landet. Världsmarknadspriserna reagerade uppåt på detta och nådde en notering på ca 591 euro/ton. Världsmarknadspriserna är dock betydligt lägre nu än de var under pristoppen i november förra året. Till skillnad mot världsmarknadspriserna så har priserna i EU fortsatt att stiga. Det senaste tillgängliga priset på vitsocker (februari 2024) uppgick till 837 euro/ton, vilket är en ökning med 90 % jämfört med samma tidpunkt 2022 när priserna i EU började stiga. Kommissionen redovisade inga nya uppgifter om sockerproduktionen från innevarande års kampanj.

1.3 Marknadssituationen för spannmål, ris, oljeväxter och proteingrödor

Kommissionen redovisade den nya prognosen från IGC, se nedanstående tabell. Produktionsprognosen för innevarande år 2023/24 innehöll inga större förändringar gentemot tidigare prognos men produktionen av majs justerades ned något beroende på lägre på produktion i Sydamerika.

IGC är först ut med en heltäckande prognos för världsproduktionen, konsumtion och lager för spannmål 2024/25. Det är en högst osäker prognos med tanke på att sådden av majs startar först om flera månader i de större producentländerna Brasilien och Argentina. Enligt prognosen beräknas en rekordskörd inträffa för spannmål som uppgår till 2 332 miljoner ton. Höga produktionsnivåer (dock inga rekordnivåer) beräknas inträffa samtidigt för alla spannmålslag i världen, vilket inte alltid har varit fallet under tidigare år.

Milj ton	IGC 23/24 mar	IGC 24/25 mar	USDA 22/23 mar	USDA 23/24 mar
	Produktion			
Vete	789	799	789	787
Majs	1 227	1 233	1 155	1 233
Övrigt	288	300	291	274
Totalt	2 304	2 332	2 235	2 294
	Utgående lager			
Vete	267	262	271	259
Majs	294	297	302	322
Övrigt	38	42	29	24
Totalt	599	601	602	605

IGC har beräknat skörden av vete 2024/25 i Ukraina till 24,5 miljoner ton och för majs till 27,7 miljoner ton. Detta är ca 15 % respektive 6 % lägre än föregående år. Rapsproduktionen beräknas minska med 12 % och uppgå till 5,4 miljoner ton. Skörden av raps är dock fortfarande hög sett ur ett längre tidsperspektiv. Exporten av vete minskar till 12,5 miljoner ton (-22 %) och majs minskar till 20,1 miljoner ton (-4 %). Normala exportkvantiteter för Ukraina uppgår till omkring 18 miljoner ton vete och 25 miljoner ton majs. Den ryska skörden av vete 2024/25 beräknas öka till ca 93 miljoner ton.

Kommissionens senaste uppskattning avseende produktionen av spannmål, oljeväxter och proteingrödor i EU framgår av nedanstående tabeller. Jämfört den tidigare prognosen hade inga förändringar skett när det gäller spannmålsproduktionen 2023/24 men totalskörden av oljeväxter beräknas öka trots att rapsskörden justerades ned något.

EU27 2023/2024 Production

(million tonnes)

	2022/23	2023/24		
		Feb. Estimate	Mar. Estimate	vs. 2022/23 (%)
Soft wheat	125.8	125.6	125.6	-0.2
Durum wheat	7.5	7.0	7.0	-6.3
Barley	51.4	47.5	47.5	-7.6
Maize	53.1	62.3	62.3	17.3
Rye	7.3	7.4	7.4	2.2
Oats	7.4	5.9	5.9	-20.2
Total	266.7	269.8	269.8	1.1

Source: DG AGRI - E4

EU OILSEEDS PRODUCTION (million tonnes)

	5-year trimmed average	2023/24	2024/25		
			March	vs. 2023/24 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Rapeseed	17.77	19.82	19.47	-1.8	9.5
Sunflower	9.91	10.18	10.69	4.9	7.8
Soya Beans	2.67	2.82	3.13	10.8	17.2
TOTAL	30.01	32.91	33.37	1.4	11.2

Sources: EC - DG AGRI.

EU PROTEIN CROPS PRODUCTION (million tonnes)

	5-year trimmed average	2023/24	2024/25		
			March	vs. 2023/24 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Field peas	1.91	1.96	2.28	16.70	19.20
Broad beans	1.20	1.21	1.34	10.90	11.90
Sweet lupins	0.34	0.35	0.36	3.50	6.70
TOTAL	3.44	3.51	3.98	13.4	15.8

Sources: EC - DG AGRI.

En mycket tidig prognos för spannmålsskörden i EU 2024/25 pekar på en ökning jämfört med föregående år men en minskning med ca 4 % jämfört med det senaste femårsgenomsnittet.

EU27 2024/2025 Production

(million tonnes)

	2023/24 Estimate	2024/25		
		Mar. Forecast	vs. 2023/24 (%)	vs. 5-year av. (%)
Soft wheat	125.6	120.8	-3.9	4.1
Durum wheat	7.0	6.7	-4.8	-13.2
Barley	47.5	53.7	13.0	-11.1
Maize	62.3	69.0	10.8	-9.6
Rye	7.4	7.6	2.3	-9.9
Oats	5.9	7.0	19.6	-16.4
Total	269.8	278.8	3.4	-3.9

Source: DG AGRI - E4

Det är fortsatt höga världsmarknadspriser på ris. Det beror bland annat på Indiens tidigare införda export restriktioner och på lägre världsproduktionen för 2023/24.

IGC:s prognos för kommande produktion 2024/25 i världen pekar dock på en ökning med ca 2 % till 521 miljoner ton. EU:s import hade hittills minskat med 23 % jämfört med motsvarande tid föregående år. Pakistan har inte valt att öka sin export till EU när Indien minskade sin utan landet har valt att sälja till andra köpare i världen.

1.4 Marknadssituationen för olivolja och bordsoliver

Fortsatt höga priser på olivolja råder inom EU på grund av låga skördar både 2022 och 2023. Priserna i EU för olika kvalitetsklasser av olivolja är betydligt högre än gällande referenspriser (prisgräns för övervägande om olika stödåtgärder ska införas) i EU. Skörden av bordsoliver 2023 beräknas minska med 27 % jämfört med föregående år.

1.5 Marknadstransparens

Sedvanlig redovisning av kommissionen när det gäller medlemsländernas rapportering av olika uppgifter enligt förordning 1186/2017. Den här gången pekade kommissionen särskilt på att uppgifterna för utsäde bör rapporteras snarast av medlemsländerna samt att fler länder ska rapportera vilka spannmålslager de har.

1.6 Övriga frågor

Kommissionen vill få in mer information från medlemsländerna när det gäller eventuell ökad import av etanol från Pakistan. Vissa länder har rapporterat om att störningar har uppstått på grund av denna ökade import.

Kommittémöte

1.7 Handelsnormer för olivolja

Fortsatt diskussion om ändringar i handelsnormen för olivolja (förordning 2022/2105). Dagordningspunkter faller under Livsmedelsverkets ansvarsområde.